

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR-MANİSA PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU

Ticaret Bakanlığının 15.11.2022 tarihli ve E-49435413-520-00080053833 sayılı yazısı ile İzmir İli, Menemen İlçesi sınırları içerisinde belirlenen Menemen Serbest Bölgesi ile halihazırda işletme halinde bulunan İzmir Serbest Bölgesi alanın üst ölçekli planlarda düzenlenmesi talep edilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda;

-Menemen Serbest Bölgesi alanının 30.10.2022 tarih ve 31998 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 29.10.2022 tarih ve 6318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlendiği,

-İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında genel arazi kullanım kararları itibariyle "ağaçlandırılacak alan" olarak planlandığı ve bir kısmının "Gediz Deltası Sulak Alanı Tampon Bölge Sınırı" içerisinde kaldığı,

-Üzerinde herhangi bir yapılaşma bulunmadığı,

-İzmir-İstanbul Otoyoluna yaklaşık 10 km ve İzmir-İstanbul Otoyoluna 12 km uzaklıkta olduğu,

-1/25.000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planında "ağaçlandırılacak alan" olarak tanımlandığı,

-Yaklaşık 169 ha büyüklüğündeki İzmir İli, Menemen İlçesi, Maltepe Mahallesi, 1511 parselin 148 hektarlık kısmını kapsadığı ve taşınmaz mülkiyetinin Menemen Belediye Başkanlığına ait olduğu

-Kuzey kesiminde Maltepe Mahallesi yerleşiminin yer aldığı,

-Bakanlar Kurulunun 2016/9620 sayılı Kararı ile büyük ova ilan edilen Menemen (Gediz) Ovası sınırları içerisinde yer aldığı hususları tespit edilmiştir.

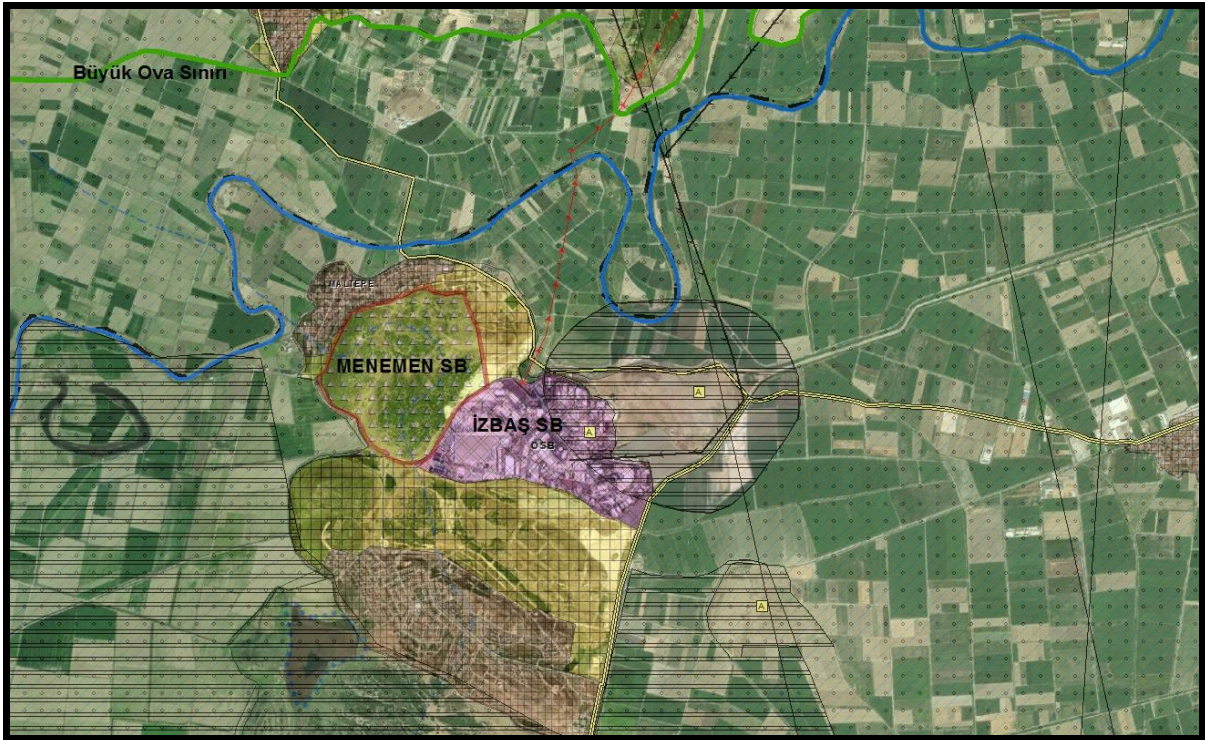
Şekil-1: SB ilanına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bununla birlikte İzmir Serbest Bölgesi ile ilgili olarak yapılan incelemelerde ise;

- İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ve 1/25.000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planında "OSB" olarak planlı olduğu,
- İzmir Serbest Bölgesi'nin 1984 yılında İzmir Deri Sanayicileri Yapı Kooperatifi olarak kurulduğu,
- Alanın 1988 yılında İzmir Organize Deri Sanayi Bölgesi olarak statü kazandığı,
- 28.04.2011 tarih 27918 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1649 sayılı Bakanlar Kurulun kararıyla İzmir Serbest Bölgesi-İZBAŞ adını aldığı ve statüsünün düzenlendiği,
- Yaklaşık 150 hektar büyüklüğünde olduğu ve halihazırda işletme halinde tesislerin bulunduğu,
- 45 hektarlık kısmının 3. derece arkeolojik sit alanı olarak tescil edilmiş bölge içerisinde kaldığı hususları tespit edilmiştir.

Şekil-2: Menemen SB ve İZBAŞ SB alanlarının ÇDP'deki konumu

Yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda; 25.11.2022 tarih ve 5093423 sayılı yazımız ile 29.10.2022 tarih ve 6318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilan edilen Menemen Serbest Bölgesine ilişkin İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında düzenleme yapılabilmesi için 5403 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca öncelikle Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığınca (Tarım

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Reformu Genel Müdürlüğü) "ikili kamu yararı kararı" alınması, alanın Gediz Deltası Sulak Alanı Tampon Bölge sınırları içerisinde kalan kısmına ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığının (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) görüşünün alınması gerektiği hususları Ticaret Bakanlığına bildirilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 23.08.2023 tarih ve E-49435413-520-00088379668 sayılı yazısında ise konuya ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşü çerçevesinde; Tarım ve Orman Bakanlığından tarım dışı kullanım izin amaçlı olur alındığı, ilan edilen bölgenin "Gediz Deltası Sulak Alan Tampon Bölgesi" sınırları içerisinde kalan kısmına yönelik Doğa Koruma ve Milli Parkları Genel Müdürlüğünün görüşünün, ÇDP'de OSB olarak düzenlenen İZBAŞ SB alanı ile ilgili olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görüşünün alındığı belirtilerek plan kademelerinde düzenleme yapılması talep edilmiştir.

Kurum Görüşleri:

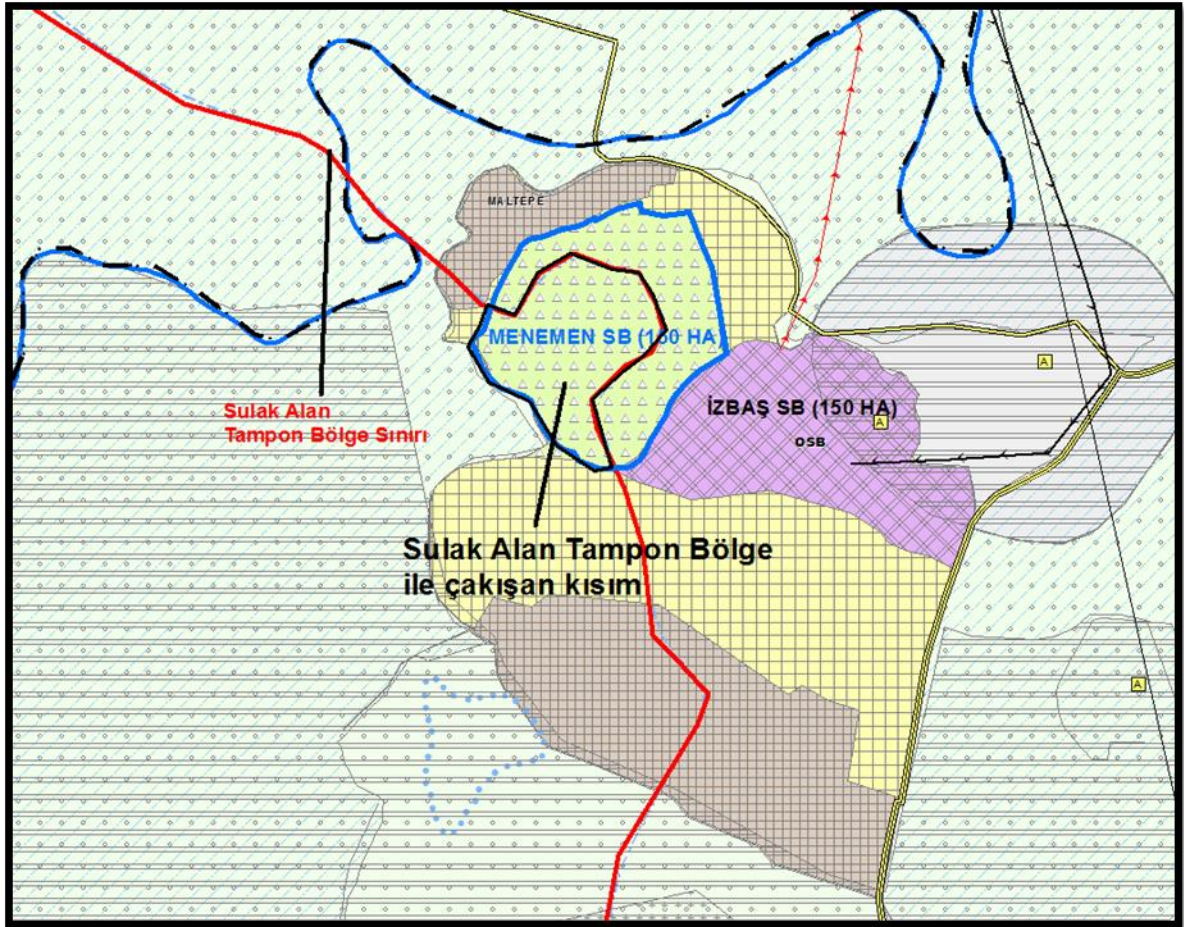
Tarım ve Orman Bakanlığının (Tarım Reformu Genel Müdürlüğü) bila tarih ve E-58125898-020-9268509 sayılı Oluru: İzmir ili, Menemen İlçesi, Maltepe Mahallesi ve Menemen Ovası büyük ova koruma alanı içerisinde yer alan 150,112 hektar yüz ölçüme sahip 1520 parsel numaralı arazide İzmir Valiliği (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) tarafından hazırlanan etüt raporunda; kuru marjinal tarım arazisi (KTA) olarak sınıflandırılan alanın, alternatif alan bulunmaması ve tarımsal bütünlük içerisinde yer almadığı, İzmir İl Toprak Koruma Kurulunun 27.01.2023 tarih ve 1/11 sayılı toplantısında oy çokluğu ile uygun görülen ve 30.10.2022 tarih ve 31998 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile serbest bölge ilan edilen alanda, Menemen Belediye Başkanlığı tarafından imar planı yapılmak üzere, 5403 sayılı Kanununun 14'üncü maddesi üçüncü fıkrasının (b) bendi gereği kamu yararı kararının ve talep edilen amaç doğrultusunda kullanılmak üzere, kamu yararı kararı ile Bakanlık izninin verildiği ifade edilmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) 15.12.2022 tarih ve E-57540384-453.04-4295619 sayılı yazısı: Sanayi Bakanlığı kayıtlarına göre Menemen Deri OSB'nin iş ve işlemlere devam edilmediği, söz konusu alanda devam eden ve biten OSB ve Endüstri Bölgesi projesinin bulunmadığı, 11.08.1997 tarihli, 97/9775 numaralı Bakanlar Kurulu Kararı ile "İzmir Menemen Deri Serbest Bölgesi" olarak ilan edilen alanın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı görev ve yetki alanı dışında kaldığı ve üst ölçekli planlara "İzmir Serbest Bölgesi" olarak işlenmesinde sakınca görülmediği ifade edilmektedir.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Tarım ve Orman Bakanlığının (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) 31.01.2023 tarih ve 8410261 sayılı yazısı: Gediz Deltasının 1998 yılında Ramsar Alanı ilan edildiği ve Türkiye'nin 14 Ramsar Alanından birisi olduğu, sulak alanlarda uygulamaların Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği yürütüldüğü, Yönetmeliğin 24. maddesinde yer alan Tampon Bölge Uygulama Esasları başlığı altında 1. Fıkrasının (a) bendinde "Katı atık düzenli depolama alanına, katı atık bertaraf tesislerine, bu Yönetmelikte izin verilenlerin dışında maden ocaklarının açılmasına ve işletilmesine, Endüstri bölgesi ilan edilmesine, organize sanayi bölgesi ve ve Ek-1'de belirtilen serbest bölge sanayi alanı kurulmasına faaliyetlerin yapılmasına izin verilmez." Hükmünün bulunduğu, bu çerçevede Gediz Deltası Tampon Bölgesi sınırları içerisinde kalan kesimde serbest bölge sanayi alanı kurulması mer-i mevzuat kapsamında uygun olmadığı, Tampon Bölge sınırları içerisinde kalan kesimde sadece Yönetmeliği Ek-2 Listesinde yer alan faaliyetlerin yapılmasının uygun görüldüğü ifade edilmektedir.

Şekil-3: DKMP Genel Müdürlüğü görüşüne göre
Menemen SB alanı ile Sulak Alan Sınırlarının durumu

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Tarım ve Orman Bakanlığının (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) yazısı uyarınca çevre düzeni planı değişikliği kapsamında aşağıdaki hükümler düzenlenmiştir.

PLAN HÜKÜMLERİ:

1-Menemen Serbest Bölgesinin Gediz Deltası Sulak Alanı Tampon Bölgesi içerisinde kalan kısmında, Tarım ve Orman Bakanlığının (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) 31.01.2023 tarih ve 8410261 sayılı yazısında belirtilen hususlara uyulacaktır.

2-Alt ölçekli planlar onaylanmadan önce, Tarım ve Orman Bakanlığından (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) ayrıca görüş alınacaktır.

Bu kapsamda İzmir İli, İlçesi sınırları içerisinde yer alan Menemen Serbest Bölgesi ile İzmir Serbest Bölgesinin bulunduğu yaklaşık 299.2 hektarlık alanın İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında "serbest bölge" olarak düzenlendiği ve plan değişikliği çerçevesinde yukarıda yer alan plan hükümlerinin düzenlendiği, İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği hazırlanmıştır.

Şekil-4: ÇDP Değişikliği